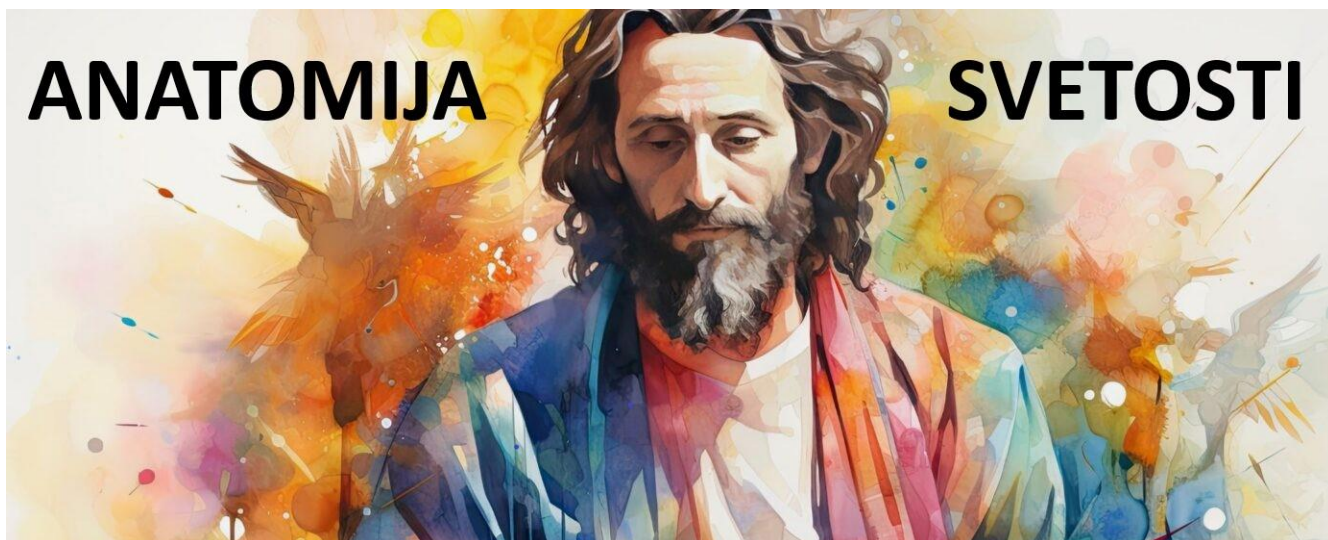

Ovaj članak će se posvetiti vrlo bitnoj temi, pitanju: tko će biti spašen (tko je dijete Božje?) Nakon gotovo 2000 godina kršćanske povijesti, odgovor na ovo pitanje može biti očigledan: Onaj koji ima „vjeru“ biti će spašen. Ali radi svrhe ovog članka, želim navesti da naša prijašnja saznanja i stajalište o doktrinalnoj¹ istini svezi spasenja po vjeri neće utjecati na zaključak naše istrage. Ovdje ću radije zvati onoga tko će biti spašen „svetac“ nego često korišten izraz „vjernik“ koji navodi doktrinu „spašen samo po vjeri.“ Samo značenje u Bibliji ovih izraza je isto, ali manje se koristi riječ „svetac“ u našem dobro ugaženom putu nauke. Iako malo nas zna koji su atributi sveca i jako malo nas zna što znači biti svetac, baš iz tog razloga ćemo koristiti neutralni izraz „svetac.“ Moje pitanje je: koje atribute osoba treba imati da bi se kvalificirala za vječni život?

Prije nego nastavimo moramo doći do potpunog razumijevanja koje je značenje izraza svetac? Hrvatska riječ svetac je prevedena od grčke riječi „hagios.“ Iako je „hagios“ često preveden „svet“, povezani glagol „hagiazō“ znači: učiniti nešto „hagios“ (svetim), ali „hagios“ nije preveden „sve-ti-ti“, nego je preveden „posve-ti-ti.“

U hrvatskom prijevodu dvije jednostavne činjenice ostaju sakrivene hrvatskom čitatelju: 1) posvetiti znači učiniti nešto svetim, 2) biti „svet“ znači biti „posvećen.“

U ovom članku moj interes u konceptu svetosti (hagios) i posvećenosti (hagiazō) leži u činjenici da Novo Zavjetni pisci uobičajeno zovu nasljednike vječnog života „hagios“, svetac.

¹ **Doktrina** (latinski *doctrina*: nauk, naučavanje) je skup mišljenja, postavki ili [načela](#) u nekom smjeru u [filozofiji](#), znanosti i umjetnosti. Doktrina je i sustav načela nekog političkog pokreta ili stranke, kao i skup propisa i dogmi crkvene organizacije. Doktrinar je svojstvo osobe koja se u svojim postupcima kruto pridržava apstraktnih postavki i ne obazire se na praktične prilike i koji ih bez propitivanja prenosi drugima.

Što znači da to može biti jedna od ove dvije stvari: 1) Onaj koji stoji naslijediti vječni život je onaj kojemu je unutarnja moralna priroda i karakter mogu biti opisan kao svet. 2) On je onaj koji je bio učinjen, predan svet (posvećen) u nekom drugom smislu.

Koju od ovih dvije mogućnosti Novo zavjetni pisci imaju na umu?

Isto bitno, da li je to svetost njegove unutarnje moralne prirode ili neka druga vrsta svetosti,? Šta je točno značenje riječi "svet" kada se kršćanin poistovjećuje sa tim izrazom? Uzet ću prvo pitanje u obzir.

Naša hrvatska riječ "savršen" najviše se približava riječi "svet." Ako je netko svet, nešto u vezi njega nas čini da imamo poštovanje prema njemu. U prisutnosti nekoga tko je svet biti ćemo malo zastrašeni, utišani, suzdržani: to je zato jer ćemo se osjećati maleni i ponizni s obzirom na naš položaj. Osjećat ćemo se primoreni da ga poštujemo i da mu odajemo čast i priznanje koje on zaslužuje. Sveta osoba ima posebnu auru koja nas čini da stojimo pored takve osobe sa strahopoštovanjem. Možda ne stojimo zapanjujuće pored takve osobe, ali mu sigurno odajemo poštovanje s obzirom na njegov status.

U biblijskom smislu, bolje rečeno - više u smislu religijskog života u Izraelu - ako je nešto bilo posvećeno, bilo je odvojeno da bi odradilo posebnu ulogu, to jest funkciju u Božjem planu. Ako je poseban ritual tražio svećenika da koristi posebnu žlicu da tom žlicom zagradi tamjan i baci u vatru od oltara u posebno vrijeme, onda bi ta žlica bila smatrana sveta žlica. Drugim riječima ta žlica je posvećena i rezervirana za posebnu funkciju. Kada se žlica nije koristila za obred, svećenici su je držali u posebnoj kutiji, a možda su je sakrili na posebnu lokaciju. Bilo bi vrlo važno da netko od Levita ² ne koristi tu istu žlicu za svoju zdjelu žitarica ujutro za doručak. Žlica je bila sveta, stvorena za posebnu svrhu, svrhu koja je nadišla svrhu onih običnih žlica koje se koriste za svakodnevne svrhe. Radi svoje jedinstvene svrhe u službi za Boga, aura same žlice je sveta. Nitko se ne usudi takvu žlicu upotrijebiti za nešto drugo, za nešto obično što činimo u životu.

U istom takvom smislu: svećenik, prorok, ili kralj, mogu biti sveti u Izraelu. Ako je čovjek postavljen od Boga da vrši jedinstvenu ulogu, njegova jedinstvena uloga ga odvaja od običnog, odvaja ga od običnog ljudskog bića. Kroz cijelu povijest ljudi dolaze i odlaze.

Velika većina je stavljena tu da žive normalan život i onda umru, ostavljajući sadašnje vrijeme iza sebe. Ali je nekolicina odvojena, posvećena za drugačiju funkciju, oni su dobili zadatak da pričaju u Božje ime (u slučaju proroka), vladati za Boga (u slučaju kraljeva), ili ulaziti u prisutnost Božju u ime svih ljudi (u slučaju svećenika.) Njihove funkcije čine ove ljude jedinstvenima, posebnima i izvanrednima.

² Levi je ime za izraelsko pleme čiji je rodozačetnik, prema biblijskom izvještaju, Jakovljevi sin Levi. Pleme Levi bilo je jedino izraelsko pleme koje nije dobilo određeni teritorij kod razdiobe zemlje, kada je Jošua uvodio Izraelce u zemlju Kanaan. Levijevci su također vršili posebne religijske dužnosti za sva izraelska plemena, i za to su im oni plaćali desetinu.

Uloge koje su njima dodijeljene nadilaze uloge dodijeljene običnim ljudima i sa njihovim funkcijama dolazi "aura svetosti." Mi se klanjamo takvim osobama ne zato jer ga njegova moralna priroda odvaja od drugih, nego zato jer mu je Bog dao posebnu ulogu koja ga odvaja od ostalih.

Zadnja navedena točka je kritična. Bog je svet u dvije točke: prvenstveno, besprijekorna moralna čistoća koja karakterizira njegovu moralnu prirodu je nevjerovatno inspirirajuća. I pod broj dva, njegov jedinstven autoritet i moć njegove uloge kao suveren nad svime (transcedentan) stvoritelj svega je moćno i zastrašujuće.

Zvati svećenika, proroka, kralja, svetim - ne sugeriram da oni dijele auru Božje moralne prirode, jer NE DIJELE! Oni su pala, grešna ljudska bića kao i svi mi ostali na svijetu. Zvati ih svetim je prihvatiti da je aura koja ih okružuje dobivena od samog Boga, a ne njihova moralna priroda. Na isti način bi trebali razumjeti kada apostoli koriste izraz "hagios", oni to koriste da bi opisali onoga koji će naslijediti "život vječni."

Nasljednik vječnog života je "hagios" (svet) zato jer je njegova uloga i svrha jedinstvena. Pali grešnici, nesavršeni ljudi božjeg izgleda će baštiniti "život vječni." Ali svetac je svejedno svet jer je posvećen Bogom da ispuni posebnu ulogu. On je odvojen da pokaže nevjerovatnu milost i transformirajuću moć Božju. Sveta žlica koja je posvećena hramskim ritualima ističe se između tisuće drugih žlica radi prirode njezinih funkcija. I to je odvaja od ostalih žlica.

Slično tako sveti prorok koji govori za Boga, primajući riječ Gospodina je dobio ulogu koja ga odvaja od ostalih ljudskih bića koja su oko njega. Bog ga je izabrao za jedinstvenu ulogu.

U istom smislu kršćanin "hagios" (sveti ili svetac) Novog Zavjeta je svet (hagios) zato jer ima posebnu ulogu koja ga odvaja od ostalih.

Između miliona i miliona ljudi kojima je suđeno da budu izbrisani, svetac je izabran Božjom milosti da je primi. Svetac (hagios) je izabran između milion glinenih posuda, kao posuda stvorena za čestitu upotrebu, dok su milion posuda stvorene za ne čestitu upotrebu, on je taj brod milosti koji se ističe između milion brodova gnjeva koji su suđeni za uništenje.³

Da sumiramo sve, osoba kojoj je sudbina da naslijedi "vječni život" je zvan svecem samo radi ovoga: on je odvojen u masi čovječanstva, dobio je dar, poklon od Boga "život vječni" dok je drugima suđeno dobiti gnjev i uništenje.

Do sada sam uvijek mislio da nas Bog mijenja iz zlih ljudi u moralno dobre ljude ali bio sam u krivu. Suprotno popularnom svjetonazoru kada biblija govori o "posvećenju" to se odnosi na proces gdje Bog označuje i identificira one koje izabrao za "život vječni." To je Božji proces gdje Bog stavlja oznaku na one koji pripadaju njemu.

³ (Rimljani 9, 14-24)

Posvećenje nikada ne znači da Bog transformira nekoga u moralno dobru i sličnu Bogu osobu. Kada Novo zavjetni pisci spominju proces, i kraj moralne perfekcije, obično koriste izraz “proslavljenje” a ne “posvećenje.”

Posvećenje je korišteno kao proces u kojem će Bog one koje je izabrao jednog dana i proslaviti. I odvojio ih je od onih koje će jedan dan uništiti. Izraz “svetac” je neutralan naziv za one koji će jedan dan naslijediti “vječni život.”

VJERA I OZNAKA SVETOSTI

Sada kada smo razlučili što je i tko je svetac, puno interesantnije pitanje izlazi na površinu. Kako posveta, naslijeđe vječnog života jednog sveca izgleda? Kada Bog odluči i izabere ljudsko biće da naslijedi vječni život, što se točno dogodi?

Da li Bog samo stavi ime i prezime te osobe na listu izabranih svetaca i sakrije popis u svoju tajnu ladicu na nebu? Zar nema opipljivih i vidljivih dokaza—efekata u životu izabranih svetaca?

Drugim riječima, da li je svetost samo vidljiva Bogu? Ili nam Bog da vidljive dokaze u životu izabranih koji će naslijediti vječni život? Da li postoje vidljivi, karakteristični atributi svetosti koje svi mogu vidjeti?. Novo zavjetni odgovor na pitanja je: ja vjerujem da govori da ima.

Kada Bog poziva osobu da odigra posebnu ulogu sveca – da pokaže milost i moć Boga samoga koji ga je odvojio – činjenica je da Božji neodoljiv poziv je vidljiv u životu same osobe. Kada Bog izabere, on pečatira onoga koga je izabrao vidljivom oznakom. Stoga svetost je opipljiva realnost. Kada netko ima oznaku svetosti, tada svatko može znati da je on ili ona svetac i da je on suđen za vječni život. Ali ako nekome nedostaje oznaka tada on nije svetac i neće ići u vječni život.

Da pojednostavim: biti svetac znači izgledati i ponašati se na poseban i jedinstven način. Ako se netko ne ponaša na taj jedinstven način neće naslijediti vječni život. Vraćamo se na pitanje sa kojim smo započeli. Ako će samo oni koji se ponašaju i izgledaju na poseban način baštiniti život vječni, koji je to “poseban način” na koji se ponašaju i djeluju? Što mora taj netko učiniti da bude svetac?

Tradicionalni protestantski odgovor na ovo pitanje je jasan: da bi bio svetac moraš imati vjeru. Što znači vjera i kako vjera izgleda nije baš jasno. Ovo je, i biti će, strastvena debata. Svi kršćani (ili barem svi protestanti nakon reformacije) slažu se barem ovoliko: svetac je onaj koji ima vjeru. Vjera i samo vjera kvalificira nekoga da bude svetac. Vjera je potrebni i dovoljan uvjet da postanemo sveci. Ako netko nema vjeru, nema veze koje druge vrline ta osoba ima, on ne može biti svetac. A ako ima vjeru, a druge vrline nema, svejedno je svetac. Kako protestant tipično kaže: “Spasenje samo po vjeri.”

Ja sam počeo sumnjati u tu formulaciju svetosti. Sada vidim da mene samoga je taj slogan vodio u krivom smjeru mojih pokušaja da razumijem značenje šta znači biti svet.

Vodilo me da formuliram ne biblijske pojmove svezi karaktera svetosti i da glomazno pojednostavim temelje opravdanja. Student biblije ne može a da ne primjeti da različiti uvjeti moraju biti ispunjeni da bi netko baštiniio vječni život. Uvjeti spasenja su izrečeni u različitim dijelovima Biblije.

Uzmite naprimjer ova dva različita pojma. U jednom Ivan sugerira: ako onaj koji razumije i priznae svoju grešnost, tek tada može biti spašen. U drugoj točki Isus uči da onaj koji vrši volju Oca biti će spašen. Dakle, razuman i izravan pristup ka razumijevanju prirode samog sveca bio bi da sastavimo popis uvjeta i spojimo ih u portret osobe koja je kvalificirana da baštini vječni život. Rezultat bi bio portret istinskog sveca. Baštinik vječnog života bi bila osoba koja ispunjava sve biblijske uvjete svezi spasenja. Ali, moderni protestantski slogan "spasenje samo po vjeri", dodatno nas obuzdava. Osoba je spašena vjerom i samo vjerom – ne vjera u spoju sa djelima, ne vjera u spoju sa kojim drugim atributom. Vjera i samo vjera kvalificira nekoga za vječni život. Učiti drugačije je krivo tumačenje Evanđelja.

Ako je protestantska pretpostavka u pravu, kada Biblija uči da oni koji pokažu milost drugima biti će spašeni - ne smijemo razumjeti da nas to uči da ako imamo vjeru i milost, biti ćemo spašeni. To je kontradiktorno dostatnosti same vjere. Radije to moramo razumjeti da nas Biblija uči da pokazivanje milosti drugima je sadržaj same vjere koju kršćanin ima. Drugim riječima, moramo razumjeti da sama priroda vjere je takva da milost prema drugima dolazi prirodno uz vjerovanje.

Ako gledamo kroz protestantsku perspektivu moramo zaključiti da svaki biblijski opis i zahtjev za ulazak u vječni život je nekako opis same vjere. Mora biti, inače Biblija ne uči „spasenje samo po vjeri.“ To je učenje spasenja po vjeri plus još tri stvari. Kroz godine bio sam mučen činjenicom da nije momentalno jasno kako svi biblijski uvjeti za vječni život su nekako aspekti vjere. Po kojoj vrsti razumijevanja sam mogao vidjeti da portret sveca - stvoren prikupljanjem popisa svih uvjeta spasenja – je bilo ništa manje ni više nego portret muškarca ili žene u vjeri?

Na primjer, jedan od uvjeta spasenja je da osoba voli svoje neprijatelje? Očigledno je da onaj koji ima vjeru on obavezno i voli svoje neprijatelje. A onda, je li očigledno da ako voli svoje neprijatelje, mora obavezno imati i vjeru? Nije jasno da li postoji neizbježna, logična povezanost između vjere i ljubavi prema neprijatelju. Ako je jasno, mora se razotkriti i pojasniti. Kao posljedica pod utjecajem "spasenje samo po vjeri" ukrcao sam se u istraživanje same teme koja je dovela do ovog članka. Tema koju sam si postavio je ANATOMIJA SPASONOSNE VJERE. Htio sam prikupiti iscrpnu listu svih različitih aspekata opravdane vjere, i htio sam znati kako ti svi različiti aspekti vjere se povezuju. Htio sam analizirati i secirati spasonosnu vjeru da razumijem u potpunosti što to znači, i kako to izgleda, i kako točno ona utječe na život jednoga vjernika. Pretpostavio sam da spajajući sve potrebne uvjete vječnog života u jednu sliku - portret sveca koji je rezultat uvjeta - će biti portret vjernika. Očekivao sam da moj portret sveca će jasno pokazati da je vjera esencijalni atribut od kojeg svi ostali atributi sveca proizlaze.

Kada sam započeo moje istraživanje, mislio sam da sam na jako dobrom putu što se tiče mog razumijevanja kako će vjera sjesti u sliku jednog sveca: vjera, ja sam mislio je fundamentalno specifična vrsta vjerovanja u Boga. Riječ "vjera" je dvosmislena. Može uputiti na djelo vjerovanja u nešto ili nekoga, ili može uputiti na djelo, vjerovati nekome za nešto. Prateći tragove drugih zaključio sam da vjera sveca je forma vjerovanja nekome a ne vjerovanje u nešto. Dalje, zaključio sam da vjera koja spašava ili opravdava osobu je specifična vjera: vjera da će je Bog transformirati u savršeno dobru i pravednu osobu.

Vjerovanje u Boga za novi auto ili slantan nar (šipak) me neće opravdati, iako je vjerovanje autentično. Jedan može biti voljan vjerovati Bogu za nar zato jer stvarno voli nar i vjeruje da je Bog voljan dati mu jedan. Ali ta ista osoba možda nije voljna vjerovati Bogu za pravednost, iako zna da Bog može i voljan je učiniti ga pravednim, on ne želi biti pravedan. Takva osoba, otvoren sam za raspravu, nije opravdan u Božjim očima. Vjerovati Bogu za nar ili bilo šta drugo – nebitno koliko snažno vjerujemo - ne kvalificira nas za spasenje. Samo vjerovanje u Boga za njegovu pravednost čini to. I tako, zaključio sam da vjerovanje Bogu za pravednost je definirana suština opravdane vjere. Moji prijašnji pogledi su sadržavali valjani uvid, naime, vjerovati Bogu zbog pravednosti uistinu je potreban uvjet spasenja. Ali sam mislio da ovaj poseban uvid će mi pružiti ključ za razumijevanje kako je svetost isto što i vjera. Stvarno, ovo je bila moja hipoteza, vjerovati Bogu za pravednost je fundamentalna srž karaktera jednog sveca, sve ostalo što karakterizira sveca nekako logično proizlazi iz tog vjerovanja.

Ušao sam u istraživanje Novog Zavjeta da dokažem to, očekivajući u potpunosti da mogu, i uspjeti ću to dokazati. Krenuo sam pronaći sve logične veze između različitih uvjeta spasenja, očekivajući da ću vjerovanje u Boga za pravednost naći u središtu svega. Inicijalno bilo je lako pronaći logične veze. Slijedi da ako netko vjeruje Bogu za pravednost, taj netko mora biti i gladan i žedan za pravednošću. I onaj koji je gladan pravednosti, će aktivno potraživati svoje akcije da budu pravedne. Drugim riječima, ako taj netko vjeruje da ga Bog čini pravednim, onda shvaća da vidi sebe kao nekoga kome nedostaje pravednost za kojom toliko žudi.

Takva su bila moja očekivanja, ali procedura koju sam odlučio slijediti uključivala je prići stvarima iz drugog pravca. Bio sam odlučan pročitati Novi Zavjet sa jednim pitanjem na umu: što Biblija kaže da je potrebno za vječni život? Ja ću skupiti listu potrebnih uvjeta za vječni život, i onda ako je moguće odlučiti ću, kako različiti uvjeti za vječni život su logično povezani jedno sa drugim. Jednom kada sam otkrio njihovu unutarnju povezanost, bio bi u poziciji da nacrtam portret sveca.

Iako sam očekivao da ću naći da vjerovanje fundamentalni princip svećevog života, moja metoda mi nije dozvolila da to pretpostavim. Nisam smio imati nikakve pretpostavke, moj cilj je bio koliko god je moguće, da Biblija nacrtat portret. Ne portret koji sam ja očekivao da će nacrtati.

Na moje veliko iznenađenje, portret sveca koji je izronio razlikovao se značajno od onoga što sam očekivao. Posebno vjerovati Bogu za pravednost nije bio temeljni princip karaktera jednog sveca.

Anatomija Svetosti jednog sveca izgledala je značajno drugačije od očekivanog. Moj cilj u sljedećem djelu ovog članka je jednostavno izložiti zaključke do kojih sam došao svezi anatomije svetosti, i naslikati portret sveca koji sam našao na stranicama Novog Zavjeta. Ali prije nego što to učinim, želim dati važnu izjavu.

Iako namjerno iznosim svoje zaključke u obliku konačne analize anatomije svetosti, u stvarnosti ona nije konačna. Ono što slijedi prezentira donekle prijedlog, mjesto gdje počinje preispitivanje koje mislim da je potrebno. Iako mislim da većina mojih uvida je istina, očekujem da neki aspekti prijedloga će biti kritizirani. Moja analiza će nedvojbeno zahtijevati izmjenu, prepravku i ispravak prije nego što točno reflektira biblijsko stajalište i pogled na stvari. Ovaj portret je daleko od gotovoga: puno još posla treba biti učinjeno.

Pripremajući ovaj prijedlog, predan sam ovom stajalištu: vjera ili vjerovati nije najosnovniji princip u karakteru jednog sveca. Protestantski slogan nastranu, jako puno više toga je uključeno u to što znači biti svetac nego samo vjera. Vjerovati je samo jedan od aspekata - što znači biti svetac. Iako ekstremno bitan aspekt, vjera (vjerovati) ipak je samo jedan od aspekata – ali ne i najosnovniji.

PORTRET SVECA

Srž karakterističnosti sveca je da ZNA I VOLI BOGA. Znati i voljeti Boga je jedna karakteristika, a ne odvojena. Biblijski autori bi uzeli poziciju da ako jedan ne voli Boga onda ne pozna Boga. Objektivno osim iskrivljujućeg učinka grijeha, znati Boga je voljeti Boga. S druge strane, osoba ne može voljeti pravoga Boga bez da zna i razumije pravoga Boga.

Ako ima zamotano i iskrivljeno razumijevanje o Bogu, onda ljubav prema njemu ne može biti prava i istinita ljubav. Bila bi to ljubav prema lažnome Bogu a ne istinitom Bogu.

Svetac je onda onaj čiji karakter i vanjšina su kontrolirani sa ovom jednom trajnom osobinom: on istinski zna i voli Boga koji ga je stvorio.

ZNATI I VOLJETI BOGA

1 . Znati Boga

Što znači znati Boga? Na prvom mjestu, naravno svetac je onaj koji zna da stvoritelj postoji. Ali više nego znati da Bog je, svetac ima razumijevanje tko zapravo Bog je.

Detaljnije govoreći, svetac je onaj koji razumije samu srž, prirodu, karakter Boga, šta Bog vrednuje i šta Bog prezire. S obzirom na Božji karakter, svetac razumije da je Bog dobar, da je Božji karakter moralno čist i nedodirnut zlom. Svetac razumije da je Bog milostiv, da se Božja moralna čistoća na prvu ne manifestira u gnjevu, osudi i odmazdi, jer Bog obiluje u milosti i više je nego voljan da to pokaže. Svetac razumije da je Bog dobronamjerman i drag, da je on kao Otac koji uživa davati radost svojoj djeci.

Možda najviše od svega, svetac razumije da je Bog ljubav. S poštovanjem prema prirodi Boga, svetac razumije da Bog kao naš Stvoritelj uživa jedinstveni status i ulogu u našem iskustvu: on je suveren, on ima potpuni autoritet nad svime u stvorenom poretku. Sve po zakonu pripada njemu i on ima pravo činiti s tim šta god on želi. Ništa ne postoji van kruga Božje volje i svrhe. Sve što je, duguje svoje postojanje Bogu, transcendentnom stvoritelju. Ako on to ne želi u postojanju onda to i neće postojati. Naše postojanje i životi potpuno ovise o dobronamjernoj volji našega Stvoritelja. On je sila koji stoji iza svega u našem životu. Sva svrha, definicija, istina, svo znanje i sav život potječe od Boga. Odvojeno od njega ne postoji ništa drugo, svetac razumije sve ovo svezi Boga.

S poštovanjem prema vrijednostima Boga, svetac razumije da Bog vrednuje pravednost i mrzi zlo. Bog vrednuje ljubav, milost, pravdu i istinu. I protivi se bezumlju, nemilosrđu, nepravdi i prijevari. Božja svrha za ljudsko postojanje je da možemo manifestirati sve što on voli i odbaciti sve što on mrzi. On je stvorio čovjeka da bude pun ljubavi, milosti, pravedan, tragač istine i mudar. Svetac razumije sve to. Takvo istinito znanje ima direktne implikacije za sveca i njegovo znanje i razumijevanje samoga sebe. Ako znam i razumijem Boga (i ako ne skrivam i lažem sam sebi) onda znam da nisam poput Boga jer ja sam zao. Sve šta Bog uistinu je, ja nisam: ja sam okrutan, bezosjećajan, sebičan i neljubazan na trenutke, dok Bog nije.

Bog je milostiv: ja osuđujem i osvetoljubiv sam. Bog je dobar i pravedan: ja sam zao i nepravedan, u kratko osoba nemože uistinu znati Boga bez da prepozna sebe kao zlim ljudskim bićem. Skupa povezano, osoba nemože uistinu znati Boga bez da shvati da ne zasluži biti u prisutnosti Boga. *Kao zlo biće, ne zaslužujem ništa dobro od Boga. Nisam dostojan ničega osim osude koja se spaja sa pravednosti i gnjevom pravednoga Boga.* Ali ima finalna implikacija sveca koji uistinu poznaje Boga, svetac zna da se Bogu može vjerovati da će ga blagosloviti, da će naći način kako da mu pokaže milost i da će učiniti za njega šta je za njegovo dobro. Naći će način da promovira naše blagostanje radije nego moje uništenje. Prići mi i ispuniti moje najdublje potrebe je potpuno u skladu sa Božjim karakterom. Svetac ovo zna i razumije tako da može to i očekivati.

2. Voljeti Boga

Što znači voljeti Boga?

Za početak, ako osoba voli Boga, on priznaje da Bog je dobar. Drugim riječima svetac voli ono što Bog voli.

Sukladno tome, svetac dragovoljno prihvaća da će biti suđen standardima: tko Bog je i šta on voli. Svetac se ne buni protiv toga, on to dragovoljno prihvaća. Doista osoba koja voli Boga ide iznad ovoga rečeno: ona je usmjerena prema jednom cilju, ima nevjerojatnu strast biti kao Bog na jedini način koji može biti, a to je HTJETI postati savršeno moralan kao Bog. Žudi biti ispunjen sa istom moralnom slavom Boga samoga.

3. Subjektivnost sveca

Predlažem dakle, da znanje i ljubav prema Bogu – kakvu sam sada definirao – je glavna karakteristika sveca koji će naslijediti vječni život. Ako ijedan od aspekata znanja i ljubavi prema Bogu (uključujući i one koje je moja analiza možda izostavila) fali, onda ta osoba nije svetac i neće naslijediti vječni život. Znati Boga i voljeti Boga je potreban uvjet svetosti i isto tako je dovoljan uvjet svetosti. Osoba će naslijediti vječni život samo ako, i jedino ako, zna i voli Boga na način kako sam naveo ranije.

Radi jednostavnosti odnositi ću se za „znanje i ljubav prema Bogu“ kako sam opisao „Subjektivnost“ sveca.

Kada kažem subjektivnost mislim na unutarnje stajalište, vanjsko, percepcije, želje, nagon i strast koje čine čovjeka. Sukladno, osoba će naslijediti vječni život ako ima subjektivnost sveca, ako stvarno u dubini postojanja ima znanje i ljubav Boga samoga. Subjektivnost sveca je drugačija od moralne prirode svetca. Subjektivnost kao što sam naveo su želje, znanje, žudnja i strasti. Sva ljudska bića, kao grešnici su zli u svojoj moralnoj prirodi, ali neki po Evanđelju, su pravedni u svojoj subjektivnosti. Iako su sve osobe zle, neki žude da budu nešto više nego zle osobe kakve zapravo jesu. Upoznali su i vole Boga i radije žele biti kao on. To su ljudi kojima je subjektivnost učinjena pravednom, to su sveci koji će naslijediti vječni život.

4. Implikacije poznavanja i ljubavi prema Bogu

Autentična manifestacija subjektivnosti sveca će imati specifične implikacije za način kako se osoba povezuje sa Bogom, sa drugima, i samim sobom. Biblija govori o nekim malo važnijim implikacijama i prezentira ih kao neophodne uvjete za biti svetac.

Naveo sam listu 20-tak najvažnijih – po mom mišljenju - implikacija za biti uistinu svetac:

1. Pravi svetac priznaje da zaslužuje vječnu osudu za ono tko je i šta je on.
2. Pravi svetac vjeruje Bogu pouzdano da mu Bog želi dobro a ne loše.
3. Pravi svetac ima strast biti kao Bog, posebno ima strast biti pravedan i da voli.
4. Pravi svetac tuguje u prisutnosti zla u svijetu, duboko u svojoj nutrini.
5. Pravi svetac ne voli "dobe stvari" ovog sadašnjeg fizičkog postojanja.
6. Pravi svetac sebe vidi, osim obećanja Evanđelja, kao siromašan a ne bogat, nevažno koliko zemaljsko bogatstvo posjeduje.

7. Pravi svetac sebe vidi u svijetlu obećanja Evanđelja, kao bogat a ne siromašan, koliko god mu bilo oduzeto zemaljsko bogatstvo.
8. Pravi svetac vjeruje da će ga Bog transformirati u moralno savršeno stvorenje i on živi u iščekivanju da će jedan dan biti savršeno pravedan kao što je Bog pravedan.
9. Pravi svetac uživa da bude i da čini sve što se sviđa Bogu.
10. Pravi svetac stremi da čini ono što je dobro i pravedno to jest on živi u poslušnosti prema Božjim moralnim zapovijedima.
11. Pravi svetac prepoznaje razliku između istinske pravednosti i lažnih: on traži istinsku a odbija lažnu.
12. Pravi svetac vjeruje Bogu potpuno u svakom aspektu njegovog života i postojanja.
13. Pravi svetac je milostiv prema drugima, prašta onima koji su direktno sagriješili protiv njega.
14. Pravi svetac je ponizan, svjestan svog poniznog statusa kao samo stvorenje pred svojim tvorcem.
15. Pravi svetac nije drzak.
16. Pravi svetac je posramljen svojim vlastitim zlom, blesavošću i buntom protiv Boga.
17. Pravi svetac voli one koji vole Boga.
18. Pravi svetac je mržen i odbijen od onih koji se protive Bogu.
19. Pravi svetac se boji Boga, shvaćajući da Bog nije zaštita protiv boli u njegovom životu.
20. Pravi svetac će tražiti istinu i odreći se prevare.

Ovih dvadeset uvjeta su jedni od bitnijih stavova koje mora posjedovati osoba koja ima subjektivnost sveca. Uistinu oni moraju biti prisutni da bi osoba naslijedila vječni život. Ako ijedan od ovih uvjeta fali, onda osoba neće naslijediti vječni život. Pravo znanje i ljubav prema Bogu će se manifestirati u subjektivnosti sveca u svim ovim uvjetima ne samo u nekima.

Dva daljnja uvjeta svetosti

Novi Zavjet stavlja još dva bitna uvjeta tko će naslijediti vječni život.

Prvenstveno apostoli daju razliku između pravoga i ne pravoga. Osoba mora imati pravu subjektivnost da bi naslijedila vječni život. Osoba koja nema pravu subjektivnost u dubini duše nema pravu ljubav niti znanje prema Bogu.

Ali znajući kako bi svetac trebao izgledati, on stremi da izgleda, ponaša se, i misli kao svetac.

Na primjer, osoba može pričati kako zaslužuje vječnu osudu, vjerujući potpuno u to što govori, ali duboko u sebi ne vjeruje u sve to. Ili može biti jako revan u čuvanju Božjih zapovjedi ali duboko u sebi on ne želi biti promijenjen moralno: jer više ga interesira da se pokaže dobar nego da stvarno bude dobar. Iako mogu otići u širinu ove teme, neću to učiniti.

Moje gledište je jednostavno ovo: da bi naslijedili vječni život, osoba mora imati subjektivnost svetca kao pravu realnost u srži svoga postojanja. Ako prihvatimo ulogu sveca i djelujemo tako – to nije dovoljno da naslijedimo vječni život. Osoba zapravo mora BITI SVETAC !!!

Drugo; Novi Zavjet uči da krucijalni test prave subjektivnosti sveca leži u kako osoba podnosi iskušenja i testove. Život nas stjera u situacije koje pokazuju šta se zapravo nalazi u dubini našeg postojanja. Iako u svakodnevnoj rutini moga života izgledam kao da imam strast da budem pravedan kao Bog, moguće je da neznam da li je ta strast stvarno autentična. Ali prava događanja i okolnosti u mom životu će pokazati (otkriti) to. Stavi me u poziciju, kako apostoli objašnjavaju “iskkušenja” i prave boje moje subjektivnosti će biti otkrivene. Nije dovoljno da ja danas IZGLEDAM kao pravi svetac.

Pravi svetac će i sutra tako izgledati, poslije iskušenja, a ne samo danas prije iskušenja. Od pravog sveca subjektivnost - mu neće dozvoliti da padne u iskušenjima ma koliko ona teška bila. Ustrajnost u teškim vremenima dolazi od znanja i ljubavi prema Bogu i neophodna su da bi se naslijedio vječni život. Prava subjektivnost sveca je trajna i neuništiva. Umjetna svetost koju mi prikazujemo na vanjštini je lomljiva i privremena: na kraju, nemože izdržati, nemože nas nositi kroz iskušenja koja podnosimo pod Božjom suverenosti. Samo subjektivnost koja ustraje do kraja je ona koja će naslijediti život vječni.

U kratko sam pokrio šta Biblija kaže tko će biti spašen. Nisam išao u detalje: neke teme kojih sam se dotakao trebale bi cijele knjige da bi se objasnile. Namjera mi je bila da ova tema bude sveobuhvatna. Pokušao sam ponuditi potpuni i sveobuhvatni portret, tko će nakraju biti spašen.

NEZRELA SVETOST U ODNOSU NA ZRELU SVETOST

Ako si netko poput mene tvoja prva reakcija je strah, sumnje. Ja ne pripadam slici ovog portreta. Da li to znači da nisam svetac?

Da li ja ipak nisam suđen da naslijedim vječni život. Mi uvijek moramo uzeti tu mogućnost za ozbiljno, ali dvije posljednje točke se moraju navesti.

Prvo; ne smijemo zaboraviti veći kontekst u kojem je ova analiza sveca situirana. Iz biblijske perspektive svako ljudsko biće, osim Isusa je fundamentalno buntovno. Mi smo nepravedni grješnici. Subjektivnost sveca ne smije biti pomiješana sa moralnom dobrotom. Evanđelje nije apsurdna poruka: *“Dođite svi koji ste postigli moralnu dobrotu i ja ću je usavršiti.”* Radije je: *“Dođite svi koji ste umorni od pobune, zla, smrti i nesavršenosti koja pogađa vašu dušu i ja ću vas učiniti moralno savršenim.”* Moralna savršenost nije uvjet koji moramo imati da bi se kvalificirali za spasenje. Radije rečeno, to je spasenje koje je Bog obećao. Spasenje je spas od moralne nesavršenosti u moralnu savršenost. Razumjeti ovu fundamentalnu točku drži nas da shvaćamo da mi ne trebamo transformirati našu moralnu prirodu prije nego smo spašeni.

Sukladno tome prije sam govorio o subjektivnosti sveca a ne o moralnoj prirodi sveca. Ono šta kvalificira sveca za vječni život, nije njegova pravedna moralna priroda nego pravedna subjektivnost. Od sveca unutarnji stavovi, želje, strast i orijentacija su pravedni, njegova moralna priroda nije. Od sveca moralna priroda je zla i očajno u potrebi za transformacijom. Ali mi za razliku od ne-sveca oko nas, pravi svetac žudi da bude drugačiji, on žudi da bude transformiran.

Kako konstruiramo sliku sveca u našem umu, moramo znati da ne konstruiramo sliku tko je pravedan u moralnoj prirodi, nego tko je pravedan u subjektivnosti. To su dvije jako različite slike.

Drugo; moramo razumjeti da nas Novi Zavjet uči ovo: subjektivnost sveca mu nije dana - SVE ODJEDANPUT. Dano mu je sjeme malo pomalo dok ne sazrije kroz vrijeme. Objasniti ću, stjecanje subjektivnosti sveca nije nešto što ljudsko biće može postići. Nijedno ljudsko biće nije prirodno ni isprve pravedno u svojoj subjektivnosti: on mora biti transformiran, on mora postati potpuno druga osoba. Pravedna subjektivnost je čudo. Samo nadprirodno djelovanje Boga može učiniti subjektivnost koja mene čini svecem. Zato Isus koristi frazu "rođen odozgo."

Onaj koji će naslijediti vječni život je onaj koji će biti "kršten Duhom Svetim" ili "posvećen Duhom Svetim" onaj koji je "oprان," "obnovljen" i "opremljen" (Bogom) da čini njegovu volju "pomazan od Boga", "pozvan od Boga iz kraljevstva tame u kraljevstvo njegovog voljenog Sina", itd.

Dakle mi postajemo sveci kada smo regenerirani nadprirodnom voljom samoga Boga. Ali kako to izgleda kada smo rođeni od Boga? Kada smo primili Božansku milost koja nas je "oprala" i "obnovila" koje vidljive razlike možemo očekivati?

Posvećenje kao proces sazrijevanja

Kada Novi Zavjet govori o posvećenju to se odnosi na Božju aktivnost namještanja (odvajanja) nasljednika vječnog života od ostatka čovječanstva.

Posvećenje je djelo gdje Bog stavlja znak na one koji pripadaju njemu, on ih označuje sa vidljivim i dodirljivim znakom, prvenstveno sa subjektivnosti sveca.

Osoba koja nosi posebnu oznaku je izabrano dijete Božje koje će naslijediti vječni život.

Ali moramo prepoznati vrlo važnu istinu o posvećenju, ona se događa kroz proces koji se odvija tijekom vremena. U početku dijete Božje očigledno nije odvojeno od ostalog čovječanstva: njegova subjektivnost nije primjetno drugačija od ostalih osoba koje su oko njega. No iako nije i u početku, nešto je drugačije, Bog je usadio u njegovu dušu "sjeme pravednosti" koje će rasti nezaustavno prema svome dogovorenom kraju da učini tu osobu zrelim svecem koji svjedoči potpunu subjektivnost koju sam naveo prije.

Sadnja božanstvenog sjemena je djelo Božje. Ono (sjeme), djelo, je neodoljiv poziv: jednom aktivirano ništa ga nemože zaustaviti.

Ono može, hoće i mora transformirati subjektivnost od osobe koja je rođena odozgo. Sukladno bilo tko, tko nije u skladu sa biblijskom slikom svetosti skicirano prije, nije istinski svetac: jer pravi svetac posvećen Duhom Božjim, hoće i mora na kraju manifestirati karakteristike koje opisuju istinsko dijete Božje.

Biblija govori o djetetu Božjem koje postiže TELOS, kraj koji mu je namijenjen da postigne. Naši prijevodi obično prevode TELOS u terminu "postati zreli", i takav prijevod je od pomoći. Sugerira samu sliku posvećenja koju pisci Novog Zavjeta imaju na umu, kao kada sjeme posađeno u zemlju sadrži potencijalno sve atribute da bude veliko stablo hrasta, tako isto sjeme pravednosti posađeno u naša srca po Božjoj milosti sadrži potencijalno sve atribute istinske subjektivnosti.

Kao što sjeme Hrasta sa vremenom naraste u potpuno zrelo stablo Hrasta, tako i dijete Božje s vremenom naraste u zrelog sveca. Za razliku od Hrastovog sjemena čiji atributi se možda neće razviti u potpunosti, potencijalni atributi Božanskog sjemena pravednosti hoće i moraju postati aktualni. Božansko sjeme koje raste prema TELOS-u je nezaustavljivo. Posvećenje je NEZAUSTAVLJIVO i to je vrlo važna činjenica.

Ali isto tako bitno je ovo, sjeme prave subjektivnosti usađeno u sveca je na početku nevidljivo i nedodirljivo, nije potpuno vidljivo kao prepoznatljiv atribut. Zašto je to važno? Danas, ako se mi ispitamo da li smo u vjeri, nama će nedostajati atributi zrele svetosti nasprema svecima koji su postigli svoj TELOS.

Možda smo najbolje govoreći: sveci u procesu. Bilo bi razumljivo konstatirati da, ako još ne posjedujemo sve atribute sveca, to ne bi značilo da ja ili vi nismo pravi sveci. To bi samo značilo da moramo pričekati ishod da bi bili sigurni iznad svake sumnje naš pravi status pred Bogom. Iako moja nezrelost subjektivnosti sveca ostavlja mjesta sumnji, ona ne zatvara vrata mojoj vječnoj sudbini. Ja svejedno mogu biti pravi svetac, rođen čudesnim Božjim djelom. Sa vremenom otkriti ću se kao onaj koji stvarno voli i poznaje Boga. Ali u sadašnjosti odluka nije donešena. Nešto od ovoga što vidim, sugerira da sam dijete Božje: nešto od ovoga što vidim zove to u pitanje (sumnju) samo vrijeme može reći što je zapravo istina. Ali Biblija je jasna oko ovoga: samo onaj koji nezaustavljivo raste (iako možda sporo) prema zreloj subjektivnosti sveca je uistinu dijete Božje.

Izbor kao uvjet spasenja

Strogo govoreći, što nas kvalificira za vječni život, nije naše ispunjenje potrebnih uvjeta navedeno u portretu sveca prije.

Strogo govoreći što nas kvalificira za vječni život je činjenica da smo "izabrani" , "pozvani", "pomazani" od Boga. Biti pomazan od Boga "rođen odozgo" je čudesno nadnaravno djelo koje Bog učini u mojoj subjektivnosti. Bog je učinio to djelo ako je posadio Božansko sjeme pravednosti, onda ću ja kroz vrijeme nedvojbeno prikazati potpunu zrelost sveca. Ako nije posadio onda to neću nikada prikazati. U prvim fazama pomazanja Boga osoba ima malo subjektivnosti sveca ali se ipak vidi djelo Božje "sjeme Božje" koje će kroz vrijeme izrasti u potpunu zrelost subjektivnosti jednog sveca.

Zaključujemo, iako se ne vide svi atributi zrelosti sveca, ako je stvarno izabran od Boga onda ispunjava sve uvjete da naslijedi vječni život.

Ovo ne govori da svaki svetac u procesu mora živjeti u strahu i sumnji. Sukladno Pismu mogu doći do zaključka da sam pozvan od Boga i da mi je suđen vječni život, iako se borim da ispunim neke od potrebnih kvalifikacija svetosti. Ali uvijek ispred mene mora biti svjesnost o vrlo vjerojatnoj mogućnosti da ne ispunjavam biblijske kvalifikacije za svetost, zato jer u stvarnosti nisam svetac.

Ovo istina nas drži budnim: ostavlja nas bez utjehe i sigurnosti koju želimo čuti. Ali tu nas Biblija ostavlja. Mi postojimo i ostajemo u napetosti. Na jednu ruku, možemo znati gdje stojimo. Bog nas je pozvao iz mora čovječanstva i pomazao, izabrao za vječni život. Na drugu stranu, putovanje još nije završeno: i moram se pobrinuti za moje moralne i duhovne zavjete. Moja odluka sutra može učiniti lažnim moju svetost danas. Ovo je napetost u kojoj nas ostavlja Novi Zavjet.

Uloga vjerovanja u našem spasenju

Do sada u mom članku, ponudio sam drugačiji portret muškarca ili žene koji će naslijediti vječni život. Predložio sam da Novi Zavjet stavlja dvadeset uvjeta kako naslijediti vječni život, uvjeta koje sam do sada predstavio – radi jako dobro ugraviranog protestantskog slogana koji govori da su oni logično upakirani u "vjeru". Kao svaki dobar protestant, znao sam da je osoba spašena "vjerom i samo vjerom." Tako da ako nas Novi Zavjet uči da smo spašeni ako ispunjavamo dvadeset uvjeta onda mora biti logično zaključiti da tih dvadeset uvjeta je upakirano u to što znači imati "vjeru."

Na neko vrijeme sam bio zadovoljan ostaviti tu pretpostavku na miru: ali nastavno mojem proučavanju postao sam uvjeren da to nije tako, i ovaj moj članak je inicijalni pokušaj da prezentiram novi način gledanja na kvalifikaciju za vječni život.

Predložio sam da vjera nije centralni, odlučujući atribut svetosti; nego radije da je odlučujući atribut: naše najdublje želje, strasti, stavovi, vrijednosti, percepcije, intuicije - koje ja zovem subjektivnost osobe.

Predložio sam da ono što kvalificira osobu za vječni život je da ima subjektivnost sveca, srž koja se može obuhvatiti s dva biblijska koncepta: znati Boga i voljeti Boga.

To znači da osoba u najdubljoj nutрини svoga postojanja voli i zna Boga, i Novo Zavjetni pisci pišu da će ta osoba ispuniti dvadeset uvjeta koje sam napisao prije. Do sada sam napisao i skicirao vrlo važan skeč portreta sveca.

Nigdje u mojoj analizi nisam naveo uvjet svetosti, da osoba vjeruje da je Isus Sin Božji da je Isus uskrsnuo od mrtvih ili bilo koju drugu povijesnu činjenicu. Ako je ono što govorim istina, onda činjenice evanđelja nisu potreban uvjet da budemo sveci. Ipak iako nisam zbrojio, mogu sa sigurnošću reći da nijedan opis osobe koja će naslijediti vječni život, nije tako često opisan, kao onaj koji "vjeruje" ili onaj koji ima "vjeru", pozdrav u (Druvoj Petrovoj poslanici 1:1) obuhvaća esenciju takvog opisa: „Šimun Petar, sluga i apostol Isusa Krista, onima koji su pravednošću našega Boga i spasitelja, Isusa Krista, primili istu dragocjenu vjeru kao i mi.“

Očigledno, nešto je drastično krivo sa mojom slikom sveca ako nemogu uzeti u obzir ovu činjenicu: u umovima Novo Zavjetnih pisaca: najbolji opis sveca je "onaj koji vjeruje" ili "onaj koji ima vjeru."

ZABLUDA

Prije nego što nastavim, moram objasniti vrlo važnu zabludu. Kada Novi Zavjet opisuje sveca kao onoga koji vjeruje nešto, koristi grčki glagol PISTEUO. Svetac je onaj koji PISTEUOS evanđelje (ili nešto drugo.) Kada je svetac opisan kao onaj koji ima "vjeru" Novi Zavjet koristi Grčki glagol PISTIS. PISTEUO i PISTIS su iz istog korijena, oni su isti koncept izražen u obliku glagola i pridjeva. Ali ovdje pitanje izranja: kakav koncept ove dvije riječi izražavaju? Određena dvosmislenost u grčkom jeziku postoji sada. Na jednu ruku PISTEUO može značiti POVJERENJE nekomu ili nečemu ili NEPOVJERENJE. PISTIS može značiti VJERA u drugoga za nešto. Temeljni koncept koji se prenosi je jedan od "vjerovati nekome za nešto." S druge strane PISTEUO može značiti "vjerovati" nekome kada kaže nešto ili "vjerovati nečemu" što je netko rekao ili učio.

Odgovarajući PISTIS se može odnositi na "vjeru" da netko ima ili da "čin vjerovanja" nekome ili nečemu. U ovom slučaju temeljni koncept koji se prenosi je jedan od "vjerovati nešto što je netko rekao."

Sada je pitanje; kada se Novo Zavjetni pisci odnose na kršćanske svece kao one koji imaju PISTIS, što imaju na umu? Da li govore da je kršćanin onaj koji vjeruje nekome za nešto? Ili je on onaj koji vjeruje u nešto što mu je rečeno. Učili su me da je koncept Novog Zavjeta jedan od povjerenja. PISTIS kada korišten da opiše definirane karakteristike sveca – značilo je povjerenje u nekoga za nešto.

Tijekom godina moje učenje me dovelo do zaključka da spasenosni PISTIS je povjerenje u Boga da će transformirati moj karakter u: savršeno pobožnu i dobru osobu. Prihvatio sam tu interpretaciju PISTIS spremno i bez pitanja. Alternativu je bilo teško uzeti za ozbiljno; nije imalo smisla. Sigurno osoba nije spašena prihvaćajući da je Evanđelje istina. Sigurno uzimajući u obzir da je istina da Isus je Mesija nije bilo dovoljno da spasi nekoga – čak i demoni su to činili. Ako je uvjet spasenja samo vjerovati, samo dajući intelektualni pristanak na zahtjeve Evanđelja, onda je to prelagan zahtjev, onda bi sigurno kvalificiralo se puno više ljudi za vječni život nego što Biblija stvarno smatra kvalificirati. Dakle, budući da nije to moglo biti točno, PISTIS nemože značiti "vjera", radije znači "povjerenje."

Dok proučavamo Bibliju dolazimo do zaključka da je svetac onaj koji je čuo apostolske tvrdnje evanđelja i njegova obećanja – i nakraju je vjerovao da je to istina. Ovaj zaključak je neizbježan kada uzmemo u obzir Novo zavjetne tvrdnje, naprimjer ove:

Onaj koji prihvaća poruku Evanđelja kao istinu i onaj koji ustraje u vjerovanju da je to istina, biti će spašen. (Ivan 8:47, 2 Solunjanima 1:8, 2:10 13, 19 – 20, 1 Timotej 4:16, 2 Timotej 2:18, 1 Petrova 2:8, 4:17-18, 1 Ivanova 2:18-19, 4:16)

Onaj koji priznaje Isusa kao Gospodina, Krista, Mesiju (u onoga poslanog od Boga da postavi svoje Kraljevstvo) biti će spašen. (Matija 10:32-33, Ivan 8:24, Rimljani 10:9, 1 Ivanova 2:23, 4:15, 5:1, 5, 10-12)

Onaj koji "vjeruje u ime Isus" ili "vjeruje u Sina" biti će spašen.
(Djela 10:43, 16:31, Ivan 3:16-18, 3:36, 1 Ivanova 3:23-24, 5:13)

Onaj koji "vjeruje u Isusa" i "ne poriče ga" biti će spašen.
(Ivan 6:35, 40, 47, 51, 7:37-39, Djela 13:39, 20:21, 1 Timotej 1:16, 2 Timotej 2:12, 1 Petrova 1:8-9)

Dakle ako će moj portret sveca biti biblijski točan, moram uzeti u obzir sljedeće činjenice: u umovima Novo zavjetnih pisaca, najbolji opis sveca je, da je osoba čula tvrdnje evanđelja i povjerovala da je to istina.

Uloga subjektivnosti u vjerovanju

Ključ pomirdbe moga portreta vjernika sa prvenstvom vjerovanja u evanđelje je u razumijevanju kako je intimno povezana osoba koja vjeruje, i njezina subjektivnost.

Drugim riječima, stanje subjektivnosti osobe će odlučiti što će ta osoba vjerovati ili neće vjerovati. Da ilustriram.

Uzmite u obzir čovjeka koji ne želi vjerovati u mogućnost da ga njegova žena vara. Kakvi god razlozi bili, on ima jaku potrebu da vjeruje da mu je žena vjerna. Bol njezine nevjere bi bila prevelika da bi se on nosio s njom.

Što bi takav čovjek učinio kada bi bio suočen sa raznim dokazima da mu žena nije vjerna? Vjerojatno, čak uvjeren takav čovjek bi ignorirao, ili možda čak odbio vjerovati u dokaze koji su mu prezentirani. Ili uzmite u obzir ženu koja ne želi prihvatiti da ima terminalnu bolest. Ona odbija vjerovati prognozi visoko školovanih sposobnih Doktora, zašto? Zato jer njezina emocionalna potreba da odbije tu realnost je jača sila u njezinoj subjektivnosti, nego potreba da vjeruje što je razumno.

Uzmite u obzir biblijskog učitelja koji predaje, piše knjige i javno brani posebnu doktrinalnu poziciju. Takav učitelj može biti subjektivno nesposoban biti uvjeren u drugi smjer - nebitno koliko su snažni i uvjerljivi dokazi i argumenti na drugoj strani. Ako je njegova emotivna potreba ne biti u krivu veća nego njegova potreba da bude objektivan i racionalan.

Mogu multiplicirati takve primjere konstantno, i u svima njima subjektivnost osobe, to jest, želje, strasti, intuicije, vrijednosti, percepcije itd., koje oblikuju kako gleda i što misli o svijetu – je dominantna sila koja odlučuje da li će ili neće se ta osoba držati specifičnih vjerovanja.

Fundamentalna točka je ovo: subjektivnost osobe je odlučujući faktor u oblikovanju što osoba vjeruje ili ne vjeruje.

Vjerovanja imaju kvalitetu biti ili kompatibilni ili nekompatibilni sa određenom subjektivnosti.

Uloga subjektivnosti u vjerovanju Evanđelja

Subjektivnost djeteta Božjeg (sveca) je radikalno drugačija od subjektivnosti djeteta sotone (onoga koji je suđen za gnjev.)

Prema Bibliji, oni su kao svijetlo i tama, oni su potpuno neprijateljski nastrojeni jedni prema drugima. Strasti koje potiču dijete Božje su potpuno drugačije od strasti koje potiču dijete đavla: stav o Bogu jedne osobe je potpuno drugačiji sa stavom druge osobe, vrijednosti osobe koja voli Boga su potpuno drugačije od vrijednosti osobe koja ne voli Boga. Ne postoji snažnija fundamentalna razlika između dva ljudska bića, kao kod djeteta Božjeg i njegove subjektivnosti i djeteta đavla i njegove subjektivnosti. Razlike idu duboko u njihovu dušu. Koliko god duboko mogu ići.

Vjerovanja prihvaćena od djeteta Božjeg će biti neprihvaćena kod djeteta đavla i obratno.

Šta je onda sa činjeničnim tvrdnjama koje čine evanđelje?

Te tvrdnje su potpuno kompatibilne sa subjektivnosti sveca koje sam definirao.

Onaj koji ima subjektivnost sveca će biti prijateljski nastrojen prema tvrdnjama evanđelja.

Na drugu stranu osoba koja nema subjektivnost sveca će te iste tvrdnje odbiti, uvrijediti će je i biti će joj potpuno neprihvatljive. Ovdje nije problem racionalnost evanđeoskih tvrdnji niti dokazi koji imaju potporu: problem je nešto puno drugačije prirode. Problem je moralni i duhovni status subjektivnosti te osobe.

Pretpostavljajući da su tvrdnje evanđelja viđene kao razumne i dobro temeljene na dokazima, možemo zaključiti da ih je najbolje gledati kao vrlo vjerojatno istinite; tada ja tvrdim da je ovo istina: ako je subjektivnost osobe subjektivnost sveca, onda će ta osoba moralno, spiritualno biti prijateljski otvorena prema tvrdnjama i istini evanđelja. U suprotnom neće biti prijateljski otvorena prema tvrdnjama evanđelja.

Svetac će prihvatiti tvrdnje evanđelja kao istinite a ne svetac će odbiti vjerovati u tvrdnje evanđelja, iako dokazi postoje da je to vrlo vjerojatno istina.

Pokušati ću učiniti ovu točku konkretnijom. Jedan aspekt subjektivnosti sveca je taj da se boji Boga u smislu da razumije i prihvaća suverenost Boga u njegovom životu. Svetac razumije i prihvaća da Bog ima potpuno pravo unesti mu u život fatalnu bolest, financijsku katastrofu, smrt voljenih ili bilo što drugo. Što ako meni nedostaje taj aspekt subjektivnosti?

Što ako ja nemogu prihvatiti Božju suverenost: ja ne želim i ne prihvaćam Boga koji ima pravo učiniti sa mojim životom šta god hoće; ja odbijam prihvatiti služiti Bogu koji neće meni dati ono što je meni ugodno i prihvatljivo? Ovo je pitanje: ako osoba nema subjektivnost "koja se boji Boga" dali će prihvatiti evanđelje? Mislim da ne.

Dakako ja mogu reformirati evanđelje, ja ga mogu rekonstruirati na način da Bog više nije suveren i ne treba ga se bojati. Ali, da li bi to onda bilo evanđelje koje su apostoli propovijedali? Ne, to bi bilo kako je to Pavao zvao "drugo evanđelje", ono koje nije uopće evanđelje. Ako ću vjerovati u evanđelje koje su apostoli učili, onda prihvaćam Boga koji je suveren i kojeg se bojim. Evanđelje koje su apostoli učili je priča o Bogu koji ima pravo i moć da učini šta god hoće sa svojom kreacijom, koji bira da neki ljudi budu "posude milosrđa", a drugi da budu "posude gnjeva spremne za uništenje." Ako ne vjerujem u to (između ostalog) onda ne vjerujem u apostolsko evanđelje.

Osoba kojoj subjektivnost ne uključuje strah prema Bogu odbija da Bog ima takav autoritet u njegovom životu i ne vjeruje u apostolsko evanđelje.

Takva osoba mora odbiti, preoblikovati kršćansko evanđelje da njemu ili njoj odgovara. Takvu osobu Novi Zavjet zove "nevjernik" jer je odbio vjerovati priči o spasenju kako su je apostoli ispričali.

Uzmite u obzir drugi primjer. Evanđelje apostola pretpostavlja da najvažnija stvar u ljudskom postojanju je pravednost, to jest pobožnost ili dobrota karaktera.

Da bi vjerovali evanđelju osoba treba biti otvorena prema toj pretpostavci.

Drugim riječima, da bi bili otvoreni prema evanđelju, subjektivnost osobe mora imati percepciju da u životu ništa nije vrijednije od osobne dobrote, osoba mora imati "oči da vidi" da je pravednost je najvrjednija stvar što postoji.

Ali što ako subjektivnost osobe nema tu percepciju? Što ako percepcija osobe je suprotna tome? Na primjer, ako za mene je najvažnije u životu zadovoljstvo. Koliko ću biti otvoren prema evanđelju? Na kraju neću biti otvoren uopće. Evanđelje meni neće biti privlačno, ne obećaje mi ono što ja želim.

Obećaje nešto što ja ne želim, jer zadovoljstvo i dobrota često dolaze u konflikt, i ja na kraju želim zadovoljstvo a ne pravednost. Evanđelje je fundamentalno neinteresantno čak i neprijateljski usmjereno prema vrijednostima ukorijenjenim u mojoj subjektivnosti. Na kraju ja nemogu i ne želim vjerovati evanđelju.

Kao i u zadnjem primjeru, možda mogu promijeniti evanđelje da bude kompatibilno sa mojom subjektivnosti, možda mogu vjerovati u neko "drugo evanđelje" ali nemogu vjerovati u evanđelje učeno od apostola.

Moj cilj nije istražiti sve načine na koje bi evanđelje moglo biti u sukobu sa subjektivnosti koja nije sveta, ako je moj portret o svecu točan, onda ima barem dvadeset takvih načina.

U ovom članku želim predstaviti ovu generalnu točku: ako osoba nema subjektivnost sveca, onda na kraju ta osoba nemože i neće vjerovati u poruku evanđelja u svoj punini učeno i propovijedano od apostola na stranicama Novog Zavjeta. Bez subjektivnosti sveca, osoba može djelomično vjerovati poruci, može prihvatiti puno aspekata poruke evanđelja ali nemože ga prihvatiti u potpunosti. U bilo kojoj točki subjektivnosti osoba kada dođe do nepomirljivog konflikta sa apostolskim evanđeljem ta ista osoba ili mora odbiti evanđelje u potpunosti, ili ga modificirati na svoje sviđanje. Ali modificirati evanđelje znači iskriviti ga, vjerovati modificiranom evanđelju znači vjerovati lažnom evanđelju i prihvatiti lažno evanđelje znači ne prihvatiti evanđelje uopće. Osoba nemože vjerovati evanđelju ako ne vjeruje u kompletno evanđelje, sa svim implikacijama kao što su apostoli učili. Samo pravi svetac ima tu subjektivnost.

Bilo koja druga subjektivnost, na jednom ili drugom mjestu će naći samu sebe kao neprijatelj prema evanđelju i što nas ono uči.

Vjerovanje u Evanđelje i osobno spasenje

Sada smo u poziciji razumjeti ulogu koju vjerovanje igra u našem spasenju, to jest uloga koju Novo zavjetni pisci tvrde.

Ako je ono što sam naveo prije istina. Onda nijedan test o onome tko će biti spašen nije bolje primjeren nego, kako osoba reagira na poruku evanđelja. Ja sam sugerirao da će biti spašen onaj koji ima "subjektivnost sveca" ali kako možemo znati da osoba ima tu subjektivnost? Možemo mu propovijedati apostolsko evanđelje.

Ako ta osoba prihvati u potpunosti apostolsko evanđelje, sve tvrdnje, sve implikacije, pretpostavke, može postojati samo jedno objašnjenje za njegovo vjerovanje: on je svetac, onaj koji je rođen odozgo od Boga, kršten Dugom Božjim i suđen za vječni život. Nitko drugi nemože vjerovati Evanđelju. Jer nitko ne bi imao tako prijateljsku subjektivnost prema Evanđelju. Nijedno prirodno grešno, buntovno ljudsko biće ima ili može imati prijateljsku subjektivnost prema evanđelju. To je nadnaravno djelo Boga, poklon Božanske milosti, vjerovanje u apostolsko Evanđelje je nepogrešiv test za vidjeti status osobe koja treba naslijediti vječni život. Ako ne prihvaća apostolsko evanđelje čini to zato jer nije rođen od Boga, osoba ostaje dijete đavla i nije suđena za vječni život. Vjerovanje u Evanđelje je najbolji test za svetost. Na kraju, vjera u evanđelje povezuje svih dvadeset uvjeta vječnog života u jedan uredan svežanj.

Ako osoba doista vjeruje u apostolsko evanđelje, on to može samo zato što njegova subjektivnost zadovoljava svih dvadeset uvjeta potrebnih za nasljeđivanje vječnog života. To je dakle objašnjenje zbog čega autori Novog Zavjeta tipično opisuju sveca kao "vjernika", kao onoga koji je vjerovao u činjenice i tvrdnje poruke evanđelja. Nema boljeg opisa, ništa drugo nemože tako lijepo sažeti u jednom atributu sve što se može reći o svecu.

Obratite pozornost na logiku iza nazivanja sveca vjernikom.

Vjerovanje u evanđelje nije jedan od dvadeset i jedan uvjet potreban za subjektivnost sveca, doista kao što sam pokazao, vjerovanje u evanđelje uopće nije nužno stanje svetosti. Umjesto toga vjerovanje u evanđelje je nešto što će se, u pravim okolnostima dogoditi u osobi koja ispunjava dvadeset uvjeta koji su potrebni. Dakle ako osoba vjeruje u apostolsko evanđelje u cijelosti, slijedi da će ta osoba naslijediti vječni život. Ali ne slijedi međutim, da ako osoba ne vjeruje u apostolsko evanđelje u cijelosti, neće naslijediti vječni život. Formalno rečeno vjerovanje u apostolsko evanđelje u cijelosti dovoljan je uvjet za nasljeđivanje vječnog života, jer podrazumijeva da je čovjek ispunio sve potrebne uvjete, ali to nije nužan uvjet jer se mogu ispuniti svi uvjeti bez da se vjeruje u evanđelje. Stoga nije prikladno staviti pod broj dvadeset i jedan uvjet (vjerovati u Evanđelje.)

Imam dva razloga zbog kojih tvrdim da vjera u evanđelje nije nužan uvjet za spasenje. Prvo, ako sam u pravu u vezi s logikom koja stoji iza uloge koju vjera u evanđelje igra u osobnom spasenju, slijedi da vjerovanje u evanđelje kao takvo nije nužan uvjet, subjektivnost sveca daje nam "oči da vidimo" i uši da čujemo" istinu evanđelja, ali ne slijedi nužno da ćemo imati vjerovanje u samo evanđelje. Ako vam se predoči pravo evanđelje mi ćemo vjerovati, ali što ako nam se evanđelje ne predstavi ili nam je evanđelje predstavljeno ali je previše iskrivljeno da bi održavalo Božju istinu? U oba slučaja, iako imamo "oči da vidimo" i "uši da čujemo" istinsko evanđelje nam nije dano čuti ili vidjeti stoga nećemo vjerovati.

Ipak mi smo spašeni, jer ono što spašava osobu je činjenica da je posvećen Duhom Božjim, a to se dogodilo kada je Duh Sveti promijenio od osobe subjektivnost. Ono što spašava osobu je činjenica da je dobio "oči da vidi" i "uši da čuje." On je spašen bez obzira da li je imao priliku odgovoriti prema evanđelju u vjeri. Drugim riječima mi nismo spašeni po našoj vjeri u evanđelje, spašeni smo svojom inherentnom receptivnošću prema poruci evanđelja, bez obzira da li je ta receptivnost ikada bila ispitana izlaganjem poruci evanđelja. Bog zna naša srca, On zna našu subjektivnost.

Oni čija su srca sklonija vjerovati apostolskom evanđelju (u koje god vrijeme se konačno suoče s njom) spašavaju se, oni koji su skloni odbaciti istinsko evanđelje nisu spašeni. Da li osoba drži ili ne drži vjerovanje u apostolsko evanđelje sada nije bitno. Ono što je bitno je da je (u svojoj subjektivnosti) on osoba koja bi vjerovala kada bi mu evanđelje bilo prezentirano točno.

Drugo, u Bibliji postoje jasni primjeri pojedinaca koji su naslijedili vječni život, koji nikada nisu vjerovali u apostolsko evanđelje. Abraham je paradigma takve osobe. Pavao smatra da je Abraham otac onih koji vjeruju u Isusa: to jest, oni koji vjeruju u Isusa imaju istu vjeru koju je Abraham imao, iako je jasno da Abraham nikada nije vjerovao u Isusa, nikada nije vjerovao da je Isus Sin Božji, da je Isus uskrsnuo od mrtvih, da je Isus Gospodin, ili bilo koje druge činjenice koje čine tvrdnje apostolskog evanđelja.

Ali bilo bi apsurdno misliti da Abraham otac svih koji vjeruju, propušta vječni život jer nije vjerovao u evanđelje. Ključno je naravno shvatiti da, iako Abraham nikada nije povjerovao u evanđelje, on ga nikada nije ni odbio.

Evanđelje nikada nije bio problem u Abrahamovom životu, Abraham nikada nije bio pozvan da reagira na evanđelje. Stavljajući ispred Abrahama kao paradigmatu vjere, Pavao nam vjerojatno govori da je Abraham imao onu vrstu subjektivnosti koju je Bog dao, a koja je temelj nečijeg spasenja. Da je Abraham bio suočen sa tvrdnjama evanđelja, on bi sigurno vjerovao, i ta sklonost vjerovanju zbog Božanske obnovljene subjektivnosti bila osnova na kojoj je Abraham "računan kao opravdan" u Božjim očima. Ovako je Pavao, barem kako se čini, morao argumentirati svoj slučaj. Mnogo više treba reći o Abrahamu ali ovo je jasno: Abraham je primjer onoga koji nije vjerovao u apostolsko evanđelje, ali je ipak kvalificiran za vječni život.

Stoga strogo govoreći, vjera u evanđelje nije nužan uvjet svetosti, nije nužan uvjet za nasljeđivanje vječnog života.

Pojašnjavaње uloge vjere u spasenje

Prije nego ostavimo temu uloge vjerovanja u Evanđelje, moramo razjasniti dvije važne točke. (1) Postoji osjećaj u kojem, neće svatko tko vjeruje u apostolsko evanđelje biti spašen, i (2) postoji smisao u kojem čak i oni koji ne vjeruju u Evanđelje, mogu biti spašeni.

Neće svatko tko vjeruje u Evanđelje biti spašen

Kao što smo vidjeli, jedan od načina na koji se nepravedno subjektivnost suočava sa porukom Evanđelja jest da je iskrivljuje to jest vjeruje u iskrivljenu verziju. Osoba bi mogla prihvatiti nacrt i koncept apostolskog evanđelja, ali će dati tim istim konceptima drugo značenje, ili može prihvatiti većinu apostolske poruke, a ipak izostaviti aspekte poruke koje smatra uvredljivim za svoju subjektivnost. Nijedan od ovih načina nije "prava vjera" u evanđelje, to nije vjera u apostolsko evanđelje i zato ne kvalificiraju osobu za vječni život. Ali što ako osoba očito ili jasno ne narušava evanđeosku poruku, ako jednostavno vjeruje u evanđeosku priču kao što su je apostoli predali, da li bi ga njegovo uvjerenje nužno kvalificiralo kao istinsko Božje dijete? Mislim da je odgovor još uvijek ne. Razmotrite sljedeći odlomak iz (Djela 8:9-24)

PRIJE U TOM GRADU BIJAŠE NEKI ČOVJEK IMENOM ŠIMUN. ON SE BAVIO ČAROBNAŠTVOM I ZAVODIO NAROD SAMARIJSKI. GOVOREĆI DA JE ON VELIKI ČOVJEK SVI SU, OD NAJMANJEG DO NAJVEĆEG, POZORNO SLUŠALI I TVRDILI: OVAJ JE ČOVJEK SILA BOŽJA, ONA KOJA SE ZOVE VELIKA. I PRIDRUŽIVALI SU MU SE JER IH JE DUGO VREMENA ZANOSIO SVOJIM ČAROBNAŠTVOM. ALI KADA POVJEROVAŠE FILIPU KOJI JE NAVJEŠĆIVAO RADOSNU VIJEST O KRALJEVSTVU BOŽJEM I O IMENU ISUSA KRISTA, BIJAHU KRŠTAVANI I MUŠKARCI I ŽENE. I SAM ŠIMUN POSTADE VJERNIK I KRSTI SE TE JE NEPRESTANO BIVAO UZ FILIPA. GLEDAJUĆI VELIKA ČUDESNA ZNAMENJA ŠTO SU SE DOGAĐALA, BIJAŠE IZVAN SEBE OD ČUĐENJA. KADA SU APOSTOLI U JERUZALEMU ČULI DA SAMARIJA BIJAŠE PRIHVATILA RIJEČ BOŽJU, POSLAŠE TAMO PETRA I IVANA. KADA ONI SIĐOŠE SAMARIJANCIMA POMOLIŠE SE ZA NJIH DA PRIME DUHA SVETOGA, JER JOŠ NI NA JEDNOG OD NJIH NE BIJAŠE SIŠAO, BIJAHU SAMO KRŠTENI U IME GOSPODINA ISUSA.

POTOM PETAR I IVAN POLOŽIŠE NA NJIH RUKE I ONI PRIMIŠE DUHA SVETOGA. KADA ŠIMUN VIDJE DA SE DUH SVETI DAJE POLAGANJEM RUKU APOSTOLA PONUDI IM NOVCA GOVOREĆI: DAJTE MENI TU VLAST DA ONAJ NA KOGA GOD POLOŽIM RUKE PRIMI DUHA SVETOGA. PROPAO TI NOVAC SKUPA S TOBOM-ODVRATI MU PETAR-JER SI VJEROVAO DA DAR BOŽJI MOŽEŠ STEĆI NOVCEM! TI NEMAŠ NI DJELA NI PRAVA U TOJ STVARI, JER SRCE TVOJE NIJE ISPRAVNO PRED BOGOM. ZATO SE OBRATI OD TE TVOJE ZLOĆE I MOLI GOSPODINA NEĆE LI TI MOŽDA OPROSTITI TU NAMISAO SRCA TVOJEGA! JER VIDIM DA SI U GORKOJ ŽUČI I U OKOVIMA BEZAKONJU. MOLITE VI ZA MENE GOSPODINA -ODVRATI ŠIMUN-DA ME NE SNAĐE NIŠTA OD TOGA ŠTO REKOSTE!

Iz zapisa u (Djelima) nemamo naznake da evanđelje koje je Šimun magičar vjerovao, nije bila prava poruka koju su apostoli objavljivali, vjerojatno je. Premda je Šimun vjerovao, nije vjerovao iz prave subjektivnosti: njegova subjektivnost je bila nepravedna, a ne pravedna i tijekom vremena istinska priroda Šimunove subjektivnosti bila je ispitana i pronađena nedostojnom. Petar govori Šimunu da njegovo srce "nije pravo pred Bogom."

Petar kaže Šimunu da se moli, da mu se "oprosti (namjera) njegovog srca" ono što Petar naziva Šimunovim "srcem" je, ja tvrdim ono što sam ja nazvao njegovom "subjektivnošću". Šimun magičar je vjerovao u evanđelje, ali je vjerovao iz pogrešnih razloga, iz nepravednih želja i strasti, iz nepravedne subjektivnosti: i kao rezultat toga, njegovo vjerovanje u evanđelje bilo je bezvrijedno s obzirom na njegovo spasenje. Petar mu je rekao: ti nemaš ni djela ni prava u toj stvari, (to jest u spasenje obećano u evanđeoskoj poruci).

„Pokaj se zbog svoje zloće i moli Gospodina neće li ti možda oprostiti tu namisao srca tvoga! Jer vidim da si u gorkoj žuči i u okovima, bezakonju.“

Moj zaključak: što je točno Petru postalo očito o Šimunovoj nepravednoj subjektivnosti, nije važno. Stvar je u ovome: taj nedostatak u subjektivnosti je Šimuna diskvalificirao za vječni život iako je vjerovao u apostolsko evanđelje.

Tehnički gledajući, jedino vjerovanje u evanđelje koje proizlazi iz pravedne subjektivnosti, subjektivnost koja je rođena odozgo po Duhu Božjem, može indicirati da je netko spašen. Sama vjera po sebi ne može signalizirati da je netko pravi svetac predodređen za vječni život, jedino vjera u evanđelje potaknuta iskrenom, pravednom subjektivnošću je znak iskrenog sveca.

Kako može jedan onda znati da li je vjerovanje jednoga u evanđelje takvo da ga označuje kao sveca a ne lažno vjerovanje - krivo temeljeno - koje ga ne čini svecem?

To je gdje Novo zavjetna doktrina o ustrajanju nastupa: onaj koji je vjerovao evanđelju iz pogrešnih razloga, na kraju će naći svoju subjektivnost u suprotnosti sa evanđeljem, neće mu dati niti obećati ono što on zapravo želi i na kraju će napustiti sve jer će shvatiti da mu poruka evanđelja ipak nije prihvatljiva. To se događalo Šimunu, a Petar ga je upozoravao, Šimun je uhvaćen u mrežu idolopoklonstva.

Na kraju, nije ga zanimala pravednost Božjeg kraljevstva, htio je moć i vlast nad ljudima i slavu u očima drugih ljudi. Toliko je to želio da je bio spreman Petru platiti to.

Petar je odmah shvatio što Šimunov zahtjev znači: ako je strast Šimunovog života bila požuda za moći i autoritetom, dvije su stvari bile istinite: (1) njegovo srce (subjektivnost) nije postalo novo po Duhu Božjem i (2) njegovo vjerovanje u evanđelje nije suđeno da izdrži. Ono što je Šimun želio - moć i autoritet - evanđelje mu nije obećavalo, ono je evanđelje obećavalo pravednost koju nije želio. Samo oni čija je pokretačka strast žudnja za pravednošću Kraljevstva Božjeg imat će trajni interes za obećanjima evanđelja. Samo njihovo vjerovanje u evanđelje može ustrajati i jedino oni će naslijediti vječni život, jer samo oni su "rođeni od Boga". Ovaj koncept leži u odlomku (Hebrejima 6:4-8) koji muči mnoge:

ZBILJA JE NEMOGUĆE ONE KOJI SU JEDNOM ZAUVIJEK PROSVIJETLJENI, KOJI SU OKUSILI NEBESKI DAR I KOJI SU POSTALI DIONICI DUHA SVETOGA, KOJI SU OKUSILI DOBRU RIJEČ BOŽJU I SILE BUDUĆEG SVIJETA PA IPAK OTPALI OPET OBNOVITI ZA OBRAĆENJE JER PONOVRNO SAMIMA SEBE NA ŠTETU RAZAPINJU SINA BOŽJEGA I ČINE GA RUGLOM.

ZEMLJA NAIME, KOJA PIJE KIŠU ŠTO ČESTO NA NJU PADA I KOJA RAĐA KORISNO POVRĆE ONIMA KOJI JE OBRADUJU, PRIMA OD BOGA OBILAT BLAGOSLOV ALI AKO DONOSI TRNJE I DRAČU, NEKORISNA JE I BLIZU PROKLETSTVU. NJEZIN ĆE SVRŠETAK BITI U VATRI.

Ovaj odlomak kaže da li je osoba koja je vjerovala u evanđelje i imala dobar strog pogled na evanđelje iznutra, došla do jasne i točne slike o tvrdnjama evanđelja i Boga koji je dao ta obećanja, ako onda okrene leđa evanđelju i ode od njega on je u velikoj nevolji. Takva osoba je jasno i nepogrešivo preletjela boje svoje subjektivnosti i one nisu boje jednog koji je rođen od Boga. Da li ovaj odlomak sugerira da je "prekasno" za takvu osobu, da u budućnosti nema više šanse da Bog promjeni njegovo srce, teže je pitanje. Ali dovoljno je jasno: postoje oni koji vjerujući u evanđelje putuju dugim putem kršćanskog vjerovanja ali naposljetku se okrenu, više ih ne interesira što je evanđelje i o čemu ono govori. Zašto bi to osoba učinila? Jer nikada nije stvarno bio zainteresiran o čemu evanđelje zapravo govori. Bio je zainteresiran u evanđelje zbog drugih razloga, mislio je da evanđelje drži obećanje o nečem drugom: bijeg od boli, slava, bogatstvo, zdravlje, moć, mir, itd. Ali trebalo je neko vrijeme proći prije nego je shvatio da evanđelje nikada nije obećavalo ono što on želi. I napokon kada je to shvatio, odbio ga je, pobjegao je. Vjerujući u evanđelje zbog obećanja koje "nikad" nije dalo, obećanja koja su se rodila u njegovoj zabludi, on nikada nije bio dijete Božje, nikada nije bio spašen. Međutim u ranijem kršćanskom životu on je bio skoro pa isti kao istinito dijete Božje.

Dopustite mi da sumiram. Tehnički gledano, jedino vjera u evanđelje koja proizlazi iz prave vrste subjektivnosti je znak da je netko spašen. Međutim postoji način da se razlikuje osoba koja vjeruje u evanđelje iz pogrešne vrste subjektivnosti, od djeteta Božjeg koje u to vjeruje zbog svoje pravedne subjektivnosti: Božje dijete će ustrajati u vjerovanju u evanđelje kroz sva svoja raznolika iskustva, dijete đavla neće.

Vjernik koji je naposljetku dijete đavla nemože održati interes za evanđelje tijekom dugog putovanja. To naravno ne znači da će takav lažni vjernik nužno odbaciti evanđelje u potpunosti. On ga može jednostavno uključivati u nevažne pojedinosti života ili pak on može gorljivo vjerovati u njegovu lažnu, iskrivljenu formu ali ono što on nemože učiniti je da i dalje gorljivo prihvaća istinsko apostolsko evanđelje. Jedino istinska Božja djeca mogu ustrajati u prihvaćanju apostolskog evanđelja tijekom svih godina svog života.

Oni koji odbacuju Evanđelje ipak mogu biti spašeni

Prezentacija koju sam do sada dao ukazuje na to da, iako osoba možda ne vjeruje u evanđelje, još uvijek može biti spašena. Ova tvrdnja mora biti kvalificirana u dva vrlo važna aspekta.

Prvenstveno, općenito govoreći, nemožemo odbaciti istinsko, neiskrivljeno evanđelje i još uvijek biti spašeni. Odbaciti iskrivljeni oblik evanđelja, međutim, nije loš znak, nego može biti i dobar znak.

Ako je netko izložen iskrivljenom evanđelju, njegovo odbacivanje tog Evanđelja zapravo je znak njegove svetosti. Prihvatanje pravog apostolskog evanđelja a ne iskrivljenog, signalizira čovjekovu svetost.

Stoga ako je moja jedina izloženost kršćanskom evanđelju bila iskrivljena ili nepotpuna, zamislivo je da bi sama subjektivnost koja me kvalificirala za sveca potaknula da odbacim to kršćanstvo. Stoga ne bih vjerovao u evanđelje i u određenom smislu bih ga i odbacio ali ipak bi bio dijete Božje, jer ono što odbacujem (iskrivljeno Evanđelje) nije u skladu s subjektivnošću istinskog Božjeg djeteta.

Drugo, strogo govoreći, način na koji je evanđelje mjerilo za spasenje treba biti izraženo ovako: ne može se odbaciti istinsko, neiskrivljeno apostolsko evanđelje zbog nesuglasnosti evanđelja s nečijom subjektivnošću i još uvijek biti spašen.

Ova rečenica uključuje vrlo važnu frazu koja se kvalificira u prethodnu raspravu zbog nesuglasnosti evanđelja s nečijom subjektivnosti. Vjerovanje u evanđelje mjerilo je nečije svetosti zato što teži ispitivanju moralne odlike vlastitog srca tj. nečije subjektivnosti. Evanđelje testira moralne i duhovne kvalitete naših subjektivnih obveza. Ali što ako se otpor prema evanđelju ne temelji na nepravednoj subjektivnosti, nego na nečem drugom: na primjer intelektualni problemi koje netko nemože riješiti? Što bi u tom slučaju značilo odbacivanje evanđelja? Ako sam točno procijenio biblijsko učenje o ovom pitanju, onda odbacivanje evanđelja zbog čisto intelektualnih razloga ne bi diskvalificiralo čovjeka da bude istinsko dijete Božje. Takva bi osoba bila u neznanju, krivo informirana, intelektualno u krivu ali ne bi bio dijete đavla, predodređeno za gnjev.

Ova kvalifikacija može naravno biti vrlo teoretska i potpuno hipotetska. Možda nitko ne odbacuje evanđelje iz čisto intelektualnih razloga, možda uvijek nepravedna subjektivnost vreba u pozadini, koristeći intelektualne probleme kao način racionalizacije svoje nepravedne nevjere. Međutim radi jasnog razumijevanja onoga što nekog kvalificira kao dijete Božje, ta je kvalifikacija važna, čak iako je ona čisto teoretska.

Naše vjerovanje u evanđelje nas ne kvalificira za svece, rođenje odozgo nas čini svetima. U normalnim okolnostima, ono rezultira našim vjerovanjem u evanđelje. Ipak ako je osobi onemogućeno vjerovati evanđelju nekim drugim čimbenikom a ne njegovim rođenjem odozgo, njegov nedostatak vjere nema duhovno značenje. On je svetac, predodređen za vječni život. Neobične okolnosti njegovog života upravo su ga spriječile u vjerovanje evanđelja koje obično proizlazi iz rođenja odozgo, iz čisto intelektualnih razloga on odbacuje evanđelje iako je moralno i duhovno krajnje primjenjiv za to. Ako je takav scenarij moguć, onda odbacivanje evanđelja u ovom slučaju ne bi ga diskvalificiralo od spasenja. Njegovo uvjerenje je oblik pravedne vjere, a ne tipična nepravedna nevjera i samo je nepravedna nevjera obilježje prokletih.

Implikacije za intelektualnu sumnju

Ono što sam upravo rekao ima vrlo važne implikacije za važnost sumnje u kršćanskom životu. Dvije vrste sumnje muče kršćanina: pravedna sumnja i nepravedna sumnja. Pravedna sumnja je čisto intelektualna: nešto što kršćanska vjera (ili drugi kršćani ili naša crkva ili bilo tko) od mene traži a neuvjerljivo je, problematično, ili se čini da nema smisla. Ili ne vidim kako postoje dovoljno uvjerljivi razlozi da to vjerujemo. Ako takvi intelektualni problemi i samo oni su razlog zašto oklijevam vjerovati - zašto sumnjamo - onda je moja sumnja pravedna. Izvor moje sumnje ne govori ništa o mom moralnom i duhovnom statusu u Božjim očima.

Ali, ako je moj izvor sumnji drugačiji od vrijednosti, uvjeta i prioriteta od onih utjelovljenih u aspektu kršćanske vjere, ja sam sklon sumnji onda je moja sumnja nepravedna, ona je rođena iz nepravedne subjektivnosti, subjektivnosti koja nije u skladu sa tvrdnjom da je osoba dijete Božje. Nepravedna sumnja je osobno opasna, ona čini sudbinu koju ne bih htio imati. S druge strane, pravedna sumnja je normalna, zdrava, korisna i naposljetku bitna za ostvarivanje mog spasenja, potiče proces ka savršenstvu i intelektualnom sazrijevanju moje vjere. Bez pravedne sumnje ne može biti rasta: bez rasta nemože biti zrelosti.

Dakako više se može i treba reći o sumnji ali ovo je bitno: sumnja, sama po sebi, ne mora nužno biti suprotna vjeri. Nepravedna sumnja je suprotna vjeri ali pravedna sumnja je bitna za vjeru. Najgora stvar koju možemo učiniti kao kršćani je pokušati ugušiti sumnju potpuno. S druge strane nijedan pokušaj da ugušimo nepravednu sumnju nemože spasiti nepravednu osobu: stoga je uzaludno i beskorisno pokušavati, ali ugušiti pravednikovu sumnju je na štetu samom vjerniku i to je zlo i sprječava ljude da rastu u vjeri, ako ne sumnjaju nemogu rasti.

Kratki komentari na neka završna pitanja

Ovaj rad predstavlja moje najnovije shvaćanje temelja osobnog spasenja i pokušao sam svoj slučaj iznijeti što je više moguće unutar granica jednog članka. Studij koji me doveo do ovih zaključaka je temeljit, sveobuhvatan i puno više predstavlja nego što bi ovaj članak mogao obuhvatiti. Još mnogo toga treba reći, na kraju dopustite mi da spomenem samo dvije važne linije istraživanja koje treba slijediti prije nego se netko uvjeri u razumijevanje koje predstavljam u ovom članku .

Jesmo li spašeni samo po vjeri

Odlučujući o tome je li slika vjere i spasenja koju predstavljam u ovom članku istinita i točna, srž stvari (barem za mene) svodi se na ovo: može li bilo koja slika spasenja biti prava a da jasno ne podržava tvrdnju da smo spašeni po vjeri i samo po vjeri? To je ključno, jer moja slika izaziva tu tvrdnju na neke vrlo važne načine.

Dio biblijske potpore za tvrdnju da smo spašeni vjerom i samo vjerom dolazi iz eksplicitnih izjava koje Pavao daje u svojim pismima.

JER DRŽIMO DA SE ČOVJEK OPRAVDAVA VJEROM BEZ OBZIRA NA DJELA ZAKONA (RIMLJANI 3:28) ALI KAKO ZNAMO DA SE ČOVJEK NE OPRAVDAVA ZBOG DJELA ZAKONA, NEGO SAMO VJEROM U ISUSA KRISTA I MI SMO PRIGRLILI VJERU U ISUSA KRISTA DA BUDEMO OPRAVDANI ZBOG VJERE U KRISTA, A NE ZBOG DJELA ZAKONA. JER ZBOG DJELA ZAKONA NEĆE NITKO BITI OPRAVDAN (GALAĆANI 2:16)

Da li takve izjave Pavlove podržavaju tvrdnju da smo spašeni samo vjerom na način koji je protestantizam shvatio? Ako je tako; onda položaj koji sam ja predstavio u ovom članku trebao bi biti odbijen, on jednostavno ne odgovara učenju Biblije. Ali ako ne, moguće je da ne postoji nekompatibilnost između Pavlovog učenja i položaja koji sam ja iznio. Ovo pitanje treba istražiti. Uvjeran sam da moje stajalište i Pavlovo nisu nespojivi, a bilo bi vrlo korisno opisati njihovu kompatibilnost u detaljima.

Ukratko, odlomci koje sam upravo naveo ne uče izričito da smo spašeni vjerom i samo vjerom niti suprotno našim protestantskim očekivanjima ili bilo koji drugi novo zavjetni stih. Ovi odlomci uče da smo spašeni vjerom a ne djelima zakona. Krivo razumijemo Pavlovu tvrdnju ako je uzmemo da definiramo ulogu vjere u spasenju na bilo koji drugi način, osim da reprezentira Božju alternativu nasuprot opravdanja prema zakonu: mi smo opravdani po vjeri, ne po djelima zakona. Ne govori li Pavao jednostavno ovo: „*Nije osoba koja se uspješno pokorava Božjem moralnom zakonu, spašena, jer takva osoba ne postoji, radije rečeno, osoba koja će biti spašena je onaj koji čuje radosnu vijest o spasenju donesenom Isusom Kristom, i povjeruje.*“

Kako i zašto i što točno konstatira osobu koja vjeruje u radosnu vijest i spasenje u Isusa, nije objašnjeno niti razjašnjeno sa strane Pavla u ovom kontekstu.

Stoga idemo predaleko ako kažemo da ovi konteksti podupiru našu tvrdnju da Pavao uči da vjera i samo vjera čine osnovu svečevog spasenja. Pavao se ne bavi tim pitanjem kada daje takve izjave. Vraćajući se na ideju da jasno i nedvosmisleno učenje Novog Zavjeta nije "spašeni samo po vjeri i samo po vjeri" kao što predstavljaju protestanti, također moramo uzeti u obzir (drugu Petrovu 1:5-11)

„Zato se svesrdno potrudite dopuniti svoju vjeru čestitošću, čestitost znanjem, znanje samosvladavanjem, samosvladavanje ustrajnošću, ustrajnost odanošću Bogu, odanost Bogu bratskom ljubavlju, bratsku ljubav ljubavlju prema svima. Jer ako sve to imate u sebi i u tome napredujete, nećete biti ni besposleni ni бесплодни budući da ste dobro upoznali našega Gospodina Isusa Krista. Jer ako tko svega toga nema, slijep je, zatvara oči da ne vidi svjetlo i zaboravlja da je očišćen od svojih starih grijeha.“

Zato, braćo, tim više dajte sve od sebe da biste svoj poziv i izbor potvrdili, jer ako to činite, nikada nećete posrnuti. Ustvari, tako će vam se velikodušno omogućiti da uđete u vječno kraljevstvo našeg Gospodina i Spasitelja Isusa Krista.“

Ovaj odlomak ima savršenog smisla sa gledišta koje sam ja prezentirao u ovom članku. S druge strane, teško ga je pomiriti s bilo kojim tradicionalnim protestantskim gledištem da smo opravdani vjerom i samo vjerom.

Gdje je tradicionalni Protestantizam pogriješio

Ako vjera nema središnju ulogu o kojoj protestanti tradicionalno kažu da ima, gdje je tradicionalni protestantizam pogriješio?

Ovo je vrlo važno pitanje. Ako uspijemo razumjeti liniju razmišljanja koja je navela tradicionalni protestantizam da formuliра svoju doktrinu spasenja oko vjere na način na koji je to učinio, biti ćemo u mnogo boljoj poziciji da znamo što učiniti s pogledom na vjeru koju sam upravo predstavio. Ako je tradicionalni protestantizam temeljen na točnom razumijevanju biblijskog teksta s obzirom na osobno spasenje, i nije neopravdano, pogrešno prilagodio formulaciju evanđelja da učini određenu tvrdnju u odgovoru na određenu potrebu na određenu tvrdnju u povijesti, tada ni vi ni ja nemamo razloga odvojiti se od tradicionalnog protestantskog pogleda. Moja slutnja je, da to ipak nije slučaj. Moja pretpostavka je da tradicionalni protestantizam dok govori i potvrđuje stvari koje su apsolutno biblijske i iznimno važne ispravke nasprema greškama Rimokatolicizma su nama dali nepotpunu i nedovršenu sliku o osobnom spasenju. Ja ne sugeriram da su reformatori falili razumjeti istinite temelje spasenja, po svemu sudeći oni ga jesu razumjeli, ali stavljam u pitanje da li način na koji su izabrali da artikuliraju njihovo razumijevanje nije bilo utjecano retoričkim potrebama njihovog vremena, na način da nisu uspjeli postići bezvremensku dugotrajnu formulaciju prirode i uloge jednog sveca. Ako sam u pravu svezi ovoga, ne trebamo se osjećati obvezni biti lojalni njihovom teološkom formulacijom svezi ovih stvari.

Umjesto toga, moramo ih slušati i učiti od njih, razumijevajući što su rekli interpretirajući njih u kontekstu njihove vlastite retoričke situacije i moramo pokušati utvrditi kako i kada su biblijska učenja o tim stvarima utjelovljuje u određenim konceptima koje su koristili za artikuliranje evanđelja: kada smo to učinili moramo se slobodno osjećati odbaciti njihov koncept i vratiti se strogo biblijskim pojmovima i osmisliti vlastito svježe koncepte koji uspješno prenose biblijsku poruku evanđelja.